

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

ELY-keskusten myöntämät avustukset ja hakijan muistilista

Kukka Kujala

kukka.kujala@ely-keskus.fi

4.10.2022 KVVY:n Vesi-ilta

Sisältö

- ELY-keskuksesta haettavat harkinnanvaraiset valtionavustukset – millaisiin hankkeisiin avustuksia voi hakea?
- Muistilista: avustuksen hakeminen ja tarvittavat liitteet
- Avustuksen käyttö ja maksaminen

Valtion harkinnanvaraisilla avustuksilla tuetaan ympäristön tilaa parantavia hankkeita

- ELY-keskuksista haettavissa useita eri avustustyyppejä
 - [Vesien- ja merenhoidon sekä vesistö-, vesitalous- ja kalataloustoimenpiteiden toteuttaminen](#) (l. vesien tilaa ja käyttöä parantavat kunnostushankkeet)
 - Vesien- ja merenhoidon toimenpiteiden toteuttaminen
 - Vesitalouden ja vesiluonnonvarojen kestävä käytön hankkeet
 - Pohjavesialueiden suojelusuunnitelmat (kunnille)
 - [Kalataloudelliset kunnostukset](#)
 - [Maa- ja metsätalouden vesienhallinnan edistäminen](#)
 - [Kalatalouden edistäminen](#)
 - [Helmi-elinympäristöohjelmaa toteuttavat hankkeet](#)

Avustuksen saamisen yleiset edellytykset

- Yleisinä edellytyksinä
 - **Kohtuulliset kustannukset** saavutettaviin hyötyihin nähden
 - Avustuksen saaja kykenee luotettavasti valvomaan avustuksen käyttöä ja vastaamaan hankkeen toteuttamisesta, jälkivelvoitteista ja saadun hyödyn ylläpidosta
- Hankkeiden oltava **yleishyödyllisiä**
 - Avustusta voi saada myös taloudelliseen toimintaan, mutta silloinkin hankkeen aiheutettava myös yleistä hyötyä
- Lisäksi kullakin avustustyypillä omat ehtonsa ja raaminsa

Avustukset vesistökunnostuksiin ja vesien tilaa ja käyttöä parantaviin hankkeisiin

- Haetaan hankealueen ELY-keskuksesta
- Vesien- ja merenhoidon toimenpiteiden toteuttaminen
 - Vesien hyvän tilan saavuttaminen ja ylläpitäminen
 - Vesiluonnon monimuotoisuuden lisääminen
 - Esim. vesistössä että valuma-alueella tehtävät vesiensuojeluratkaisut ja kunnostustoimet
 - Avustuksen osuus lähtökohtaisesti 50 % hankkeen kustannuksista

Avustukset vesistökunnostuksiin ja vesien tilaa ja käyttöä parantaviin hankkeisiin

- Vesitalouden ja vesiluonnonvarojen kestävän käytön hankkeet
 - Vesistön ja vesiympäristön käytön ja tilan parantaminen
 - Vesitalouden varautuminen ja riskienhallinta
 - Vesiluonnonvarojen kestävä käyttö
 - Esim. säännöstelyn kehittämishankkeet
 - Avustuksen osuus lähtökohtaisesti 50 % hankkeen kustannuksista
- Myös: pohjavesien suojelusuunnitelmien laatiminen ja päivittäminen (haettavissa kunnille)

Avustukset maa- ja metsätalouden vesienhallintaan

- Haetaan keskitetysti Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksesta
- Maa- ja metsätalouden monitavoitteista vesienhallintaa edistävät hankkeet
 - Valuma-alueitasoinen vesitalouden suunnittelu, yhteistyö ja toteutus
 - Veden pidättäminen valuma-alueella
 - Muuttuviin vesioloihin sopeutuminen
 - Vesistökuormituksen vähentäminen
 - Luonnon monimuotoisuuden lisääminen
- Avustuksen osuus lähtökohtaisesti 50 % kustannuksista

Avustukset kalataloustoimenpiteiden toteuttamiseen

- Haetaan kalatalouspalveluista, jotka keskitetty kolmeen ELY-keskukseen (Pohjois-Savo, Varsinais-Suomi ja Lappi)
- Kalataloudelliset kunnostushankkeet
 - Erityisesti uhanalaisten tai vaarantuneiden kalakantojen elinolojen parantaminen
 - Kalan kulun edistäminen
 - Kalojen luontaisen lisääntymisen edistäminen
 - Kestävän kalastuksen mahdollisuuksien parantaminen
- Avustuksen osuus lähtökohtaisesti 50 % kokonaiskustannuksista

Avustukset kalatalouden edistämiseen

- Kalastonhoitomaksuista kertyneistä varoista myönnettävät avustukset
 - Erityisavustukset kalatalouden edistämishankkeisiin
 - Yleisavustukset kalatalousaluetoimintaan
 - Kehittämis-, koulutus-, selvitys- ja valistushankkeet, kalavesien käyttö ja hoito, kalastuksenvalvonta
- Haku joka talvi, yleensä vuodenvaihteen tienoilla
 - Vuoden 2023 avustuhaun päivämäärät eivät vielä tiedossa
 - Tietoa hausta: <https://www.ely-keskus.fi/avustukset-kalatalouden-edistamiseen>

Ei-tuotannollisten investointien tuki

- Oman alueen ELY-keskuksesta voi hakea korvausta **maatalouden** vesiensuojelukosteikon perustamiseen myös nk. ei-tuotannollisten investointien tuen kautta
- Korvauksen määrä ei %-perustainen, vaan kustannuksia korvataan enimmäiskustannuksiin asti
 - Korvauksen määrä enintään 11 669 €/ha. Jos kohde on kooltaan 0,3–0,5 ha, korvauksen määrä enintään 3 225 €/kohde.
- Hakijana voi olla viljelijä/rekisteröity yhdistys/vesioikeudellinen yhteisö, joka on vuokrannut kosteikkoalan itselleen toteutuksen ajaksi ja sitoutuu myös toteutuksen jälkeen tehtävään 5 vuotiseen hoitosopimukseen
- Tukihaku on kerran vuodessa päättyen 15.6.

Ei-tuotannollisten investointien tuki

- Huomioitavaa: uusi yhteisen maatalouspolitiikan kansallinen ohjelma tulee voimaan 1.1.2023 (CAP27), myös eti-tuen sääntelyssä odotettavissa pieniä muutoksia (uusi lainsäädäntö vielä valmistelussa)
- Tarkempaa tietoa:
 - [Ruokaviraston infopaketti](#) (tuen haku tapahtuu Ruokaviraston hakupalvelun kautta)
 - [Valtioneuvoston asetus ei-tuotannollisia investointeja koskevasta korvauksesta](#) (voimassaoleva kriteeristö ym.)
- Lisätietoa eti-tuista:
 - Marika Arrajoki-Alanen, Pirkanmaan ELY-keskus, marika.arrajoki-alanen@ely-keskus.fi, p. 0295 036 040
 - Jussi Javanainen, Ruokavirasto, jussi.javanainen@ruokavirasto.fi

Avustusta voi saada hankkeen eri vaiheisiin

- Suunnittelu, selvitykset
- Tarvittavat lupaprosessit, myös vesioikeudelliseksi yhteisöksi järjestäytyminen
- Toteutus
- Seuranta
- Viestintä
- Tehtiinpä mitä tahansa, on hankkeen kustannusten oltava kohtuulliset saavutettaviin hyötyihin nähden

Avustuksen osuus ja omarahoitus

- Avustuksen osuus useimmissa avustustyypeissä lähtökohtaisesti 50 % kustannuksista
- Voi olla suurempi, jos hanke erityisen vaikuttava tai laaja, kohdevesistö/ympäristö huonossa tilassa tai hanke edistää vesienhoitosuunnitelman toteuttamista
 - Perusteet [Valtioneuvoston asetuksessa 714/2015](#) (6 §) tai avustuskohtaisesti hakuohjeessa
 - Joskus harkinnanvaraisesti avustus voi olla myös alle 50 %, esim. jos toimenpiteitä ei katsota riittävän yleishyödyllisiksi/tavoitteiden mukaisiksi
- **Omarahoitusosuuteen voi sisältyä talkootyötä**, jos se hankkeen luonteeseen sopii →

Apua omarahoitusosuuden kokoamiseen: Vastikkeetta tehtävä työ eli talkootyö

- Kokonaiskustannuksiin voidaan sisällyttää myös vastikkeetta tehtävää työtä eli talkootyötä, joka on tarpeen hankkeen toteuttamiseksi
- Talkootyön arvoksi lasketaan 15 e/henkilötyötunti ja 30 e/konetyötunti
- Talkootyö voi olla perinteistä lapiohommaa, mutta myös esim.
 - Työnjohtoa
 - Maastokatselmuksia, maanomistajasuostumusten keräystä
 - Hankkeen yksityiskohtaista suunnittelua
 - Viestintää, esim. nettisivujen rakentamista/päivitystä
 - ...eli kaikkea sellaista hankkeelle tarpeellista työtä, joka ilman talkoolaisia hankittaisiin ostopalveluna

Apua omarahoitusosuuden kokoamiseen: Vastikkeetta tehtävä työ eli talkootyö

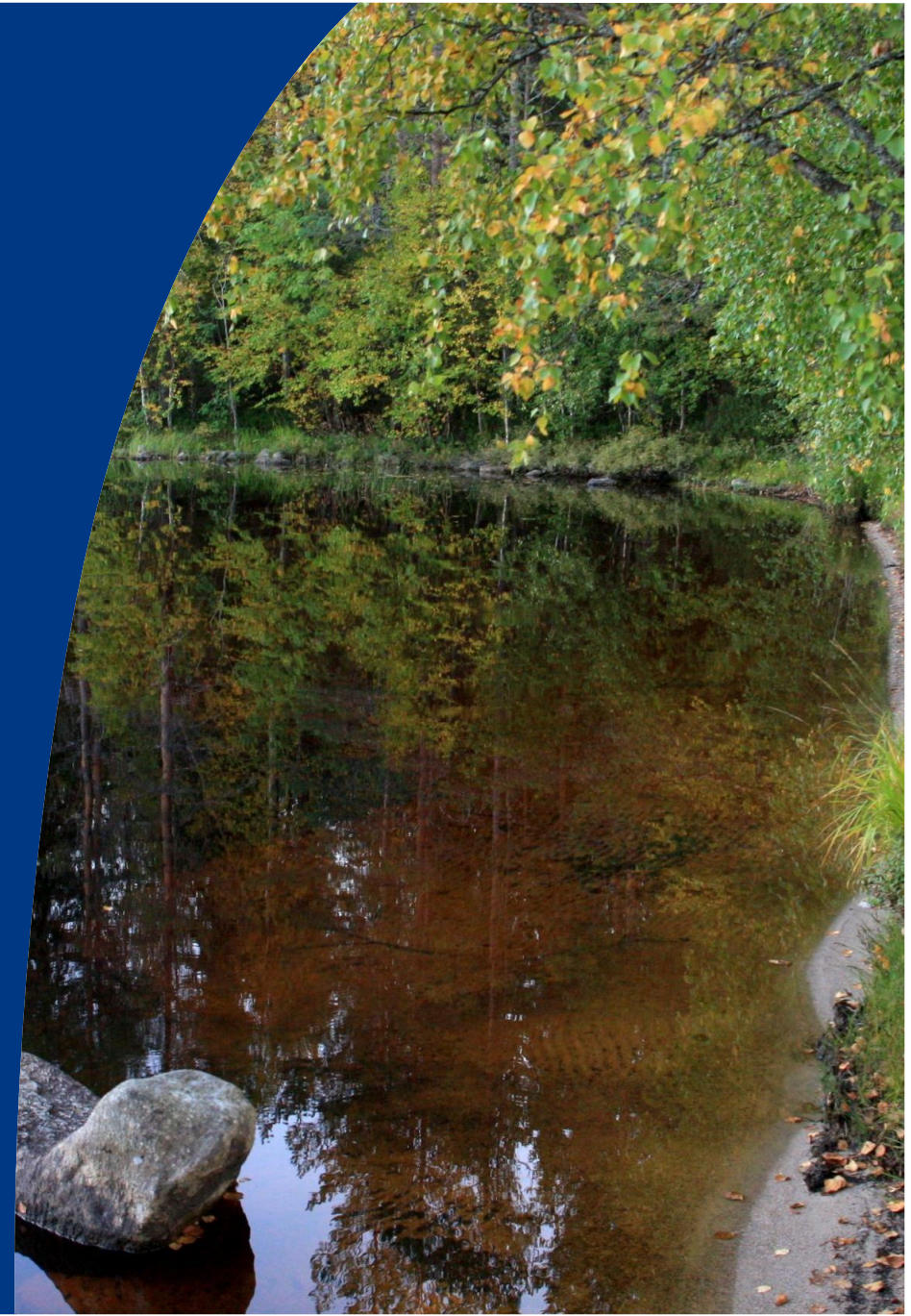
- Vastikkeetta tehtävän työn arvo saa olla enintään valtionavustuksen ylittävä osa hankkeen kokonaiskustannuksista
- Hankkeesta palkkaa saava henkilö ei voi tehdä talkootyötä
- Alle 15-vuotiaat eivät voi tehdä talkootyötä
- Työstä on pidettävä tuntikirjanpitoa

Apua omarahoitusosuuden kokoamiseen:

Yleisiä vinkkejä

- Talkootyön lisäksi omarahoitusosuuteen rahallista tukea kannattaa tiedustella mm.
 - Kunnilta
 - Osakaskunnilta ja kalatalousalueilta
 - Yrityksiltä
 - Rahastoilta/säätiöiltä
- Hyödyllisiä vinkkejä löytyy [Rahatpintaan.fi](https://www.rahatpintaan.fi)-sivustolta ja etenkin [Miten kokoan omarahoitusosuuden](#) -alasivulta

Hakijan muistilista

Avustuksen hakeminen

- Vesienhoidon avustusten hakuaika **18.10.–30.11.2022**
 - Kalatalouden edistämisen haku talvella 2023, päivämäärät eivät vielä varmistuneet
- Hyväksyttäviä kustannuksia voi alkaa muodostua avustushakemuksen jättöpäivästä alkaen, eli hankkeen voi **omalla riskillä** aloittaa jo ennen avustuspäätöksen saamista
- Hakijana yleensä yhteisö (yhdistys, osakaskunta, säätiö, kunta)
 - Avustuksen saajan kyettävä vastaamaan hankkeen toteutuksesta alusta loppuun, sekä saadun hyödyn ylläpidosta ja mahdollisista velvoitteista

Avustuksen hakeminen

- Tärkeää valita **oikea avustustyyppi** hakemusvaiheessa, jotta hakemus ohjautuu oikeaan ELY-keskukseen
- Hakemus oltava sisässä viimeisenä hakupäivänä
 - Voi täydentää myöhemmin
- **Ensisijaisesti suositellaan sähköistä hakutapaa**
- Myös tulostettava lomake mahdollinen
 - Toimitetaan sähköpostitse tai paperipostitse ELY-keskuksen kirjaamoon

Avustushakemus ja liitteet

- Avustushakemuksessa liitteineen selvitettävä: hankkeen tarkoitus, hyödyt, hyödynsaajat, toimenpiteet, aikataulu, toteutussuunnitelma, kustannuserittely ja rahoitussuunnitelma
- Liitteet
 - Hankesuunnitelma (laajempi tausta, tarkemmat toimenpidesuunnitelmat ja aikataulut), eritelty kustannusarvio ja rahoitussuunnitelma
 - Kartta toimenpiteiden sijainnista, jos tehdään jotain konkreettista
 - Mahdolliset luvat ja suostumukset, tai selvitys hankittavista suostumuksista
 - Muut liitteet, jotka ovat avustuksen saannin kannalta olennaisia

Muuta muistettavaa

- Mikäli hankkeeseen sisältyy koneellisia niittoja ja/tai ruoppausta, tulee ELY-keskukselle tehdä **avustushakemuksen lisäksi** vesilain mukainen ruoppaus- ja niittoilmoitus (VL 587/2011 2 luku 15 §)
 - Avustuksen hakeminen ei poista ilmoittamisvelvollisuutta
 - Ilmoitus on maksuton
 - Jos hanke sisältää niittoja/ruoppauksia, myönteistä avustuspäätöstä ei tehdä, ennen kuin ilmoitus on hyväksytty
 - [Linkki ilmoituksen tekemiseen](#)

Avustusprosessin vaiheet hakemisesta päätökseen

- Syksy–talvi
 - ELY käsittelee hakemukset ja pyytää tarvittaessa hakijoilta täydennyksiä
- Talvi–kevät
 - ELY esittää ministeriöille (YM & MMM) avustettavat hankkeet ja laatii ministeriöille määrärahaesitykset avustuksiin
- Kevät
 - ELY tekee avustuspäätökset ministeriöiltä myönnettyjen määrärahojen puitteissa (yleensä päätökset valmiit **huhti–toukokuun vaihteeseen mennessä**)

Avustuksen käyttö ja maksaminen

- Hankkeen muutoksista (esim. muutos toimenpiteissä tai toteutusajassa) ilmoitettava etukäteen ELY-keskukseen
 - Osa muutoksista vaatii muutospäätöksen
- Avustus maksetaan jälkikäteen toteutuneiden kustannusten perusteella
- Maksatusta haetaan KEHA-keskuksesta yhdessä tai useammassa erässä
- Maksatushakemuksen liitteeksi laskut, kuitit, maksutositteet, kirjanpito, talkookirjanpito, raportti hankkeen toteutumisesta ja tuloksista

Hakulomakkeet, hakuohjeet ja lisätietoja

- Avustusten hakeminen
 - <https://www.ely-keskus.fi/rahoitus-ja-avustukset-ymparistovastuualue>
- Maksatuksen hakeminen
 - <https://www.keha-keskus.fi/yhteystiedot/hae-maksatusta/ymparisto/>
- ELY-keskuksen sivuilla lisätietoja ja hakuohjeita avustustyypeittäin
 - <https://www.ely-keskus.fi/avustukset-vesisto-ja-kalataloushankkeisiin>
 - <https://www.ely-keskus.fi/maa-ja-metsatalouden-vesienhallinnan-edistamisen-avustushaku>

Hakulomakkeet, hakuohjeet ja lisätietoja

- www.rahatpintaan.fi esittelee muita rahoituslähteitä ja tarjoaa vinkkejä omarahoitukseen
- Hyvää yleistietoa vesistökunnostuksista suunnittelusta toteutukseen
 - <https://www.vesi.fi/teemasivu/teemana-vesistokunnostus/>
- Kaikille aiheesta kiinnostuneille avoin valtakunnallinen vesistökunnostusverkosto
 - <https://www.vesi.fi/teemasivu/vesistokunnostusverkoston-toimijat/>

Ota yhteyttä ja kysy lisää!

- Ympäristöasioiden asiakaspalvelu: p. 0295 020 900, ympariston.asiakaspalvelu@ely-keskus.fi, chat palvelee ymparisto.fi, ely-keskus.fi ja vesi.fi –sivustoilla
- Vesistöjen kunnostushankkeet: hankealueen ELY-keskus
 - **Pirkanmaa:** Kukka Kujala, p. 0295 036 023 / Anu Peltonen, p. 0295 036 367
 - **Häme:** Heini-Marja Hulkko, p. 0295 025 183
 - **Varsinais-Suomi, Satakunta:** Ari Sallmén, p. 0295 022 937 / Pekka Paavilainen, p. 0295 022 921 / Sanna Kipinä-Salokannel, p. 0295 022 879
 - **Keski-Suomi:** Lauri Kaisto, p. 0295 024 752 / Jouni Kivinen, p. 0295 024 814 / Timo Sokka, p. 0295 024 816
- Kalataloudelliset kunnostushankkeet: Kalatalous-ELY (POS, VAR, LAP)
 - **Pirkanmaa, Häme:** Teemu Hentinen, p. 0295 024 037 / Olli Sivonen, p. 0295 024 540 (Pohjois-Savon ELY-keskus)
 - **Varsinais-Suomi, Satakunta:** Leena Rannikko, p. 0295 022 649 / Vesa Vanninen, p. 0295 029 095 (Varsinais-Suomen ELY-keskus)
 - **Keski-Suomi:** Teemu Hentinen, p. 0295 024 037 / Olli Sivonen, p. 0295 024 540 (Pohjois-Savon ELY-keskus)
- Maa- ja metsätalouden vesienhallinta: Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
 - Essi Hillgren, p. 0295 022 022 / Henri Vaarala, p. 0295 037 089
- Sähköpostit ovat muotoa etunimi.sukunimi@ely-keskus.fi
- Maksatusta koskevat tiedustelut ymparistomaksut.keha@ely-keskus.fi

Kiitos!

